

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku

LBI.410.002.03.2021

Stanisław Szleter
Wójt Gminy Grajewo
Urząd Gminy Grajewo
ul. Komunalna 6
19-200 Grajewo

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/066 – Zabezpieczenie wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem ściekami komunalnym pochodzącymi z obszarów nieskanalizowanych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Grajewo, ul. Komunalna 6, 19-200 Grajewo
Kierownik jednostki kontrolowanej	Stanisław Szleter, wójt od 10 listopada 1998 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Zapewnienie infrastruktury niezbędnej do odbierania i oczyszczania ścieków komunalnych.2. Przygotowanie urzędu gminy do realizacji zadań związanych z odbieraniem i oczyszczaniem ścieków powstałych na terenach nieskanalizowanych.3. Działania podejmowane przez organy gminy w celu egzekwowania od właścicieli nieruchomości niepodłączonych do kanalizacji obowiązku wyposażenia nieruchomości w zbiornik bezodpływowy oraz opróżniania tych zbiorników.4. Działania podejmowane przez organy gminy w celu egzekwowania przestrzegania obowiązków od przedsiębiorców prowadzących usługi opróżniania zbiorników i transportu nieczystości ciekłych.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2021 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych) z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontroler	Marcin Bielawski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBI/14/2021 z 4 lutego 2021 r. (akta kontroli str. 1-2)

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 120. Ustawa zwana dalej: *ustawą o NIK*.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność gminy w zakresie zapewnienia ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniami ściekami komunalnymi pochodzącymi z obszarów nieskanalizowanych.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Gmina nie zapewniła infrastruktury niezbędnej do odbioru od mieszkańców i oczyszczenia wytworzonych na jej terenie nieczystości ciekłych, co uniemożliwiło prowadzenie prawidłowej gospodarki ściekowej. Nie posiadała własnej stacji zlewnej ani oczyszczalni ścieków, co stanowiło naruszenie obowiązku określonego w dyspozycji art. 3 ust. 2 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach³, a zawarte z Miastem Grajewo porozumienie umożliwiało obiór zaledwie 1,7% (2,7 tys. m³) szacunkowej ilości ścieków wytworzonych na terenie gminy⁴ w 2019 roku i 3,3% (5 tys. m³) w 2020 roku⁵. Ponadto 451 nieruchomości na terenie gminy wyposażonych było w przydomowe oczyszczalnie ścieków, w których oczyszczono w kolejnych latach po 42.556,4 m³ nieczystości ciekłych, tj. 20,7% wytworzonych w 2019 roku i 21,9% w 2020 roku. W rezultacie, na terenie Gminy wprowadzono do środowiska w stanie nieoczyszczonym około 162.043,1 m³ nieczystości ciekłych w 2019 roku i 150.247,1 m³ w 2020 roku (odpowiednio: 78,6% i 77,3% ścieków wytworzonych w Gminie).

Urząd nie był przygotowany do realizacji zadań w zakresie gospodarki ściekowej. Żadnej z komórek organizacyjnych Urzędu ani żadnemu z pracowników nie zostały bowiem przypisane konkretne zadania w tym zakresie. Prowadzona w Urzędzie Gminy w Grajewie⁶ ewidencja zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków była zaś nierzetelna. Nie zawarto w niej m.in. informacji o posiadaniu przez właścicieli umowy o wywóz nieczystości lub informacji o częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych, a w przypadku 2,8% nieruchomości nie określono nawet rodzaju zastosowanej w nich instalacji do usuwania ścieków, co uniemożliwiło wykorzystanie jej w celu przewidzianym w art. 3 ust. 3 ucpg.

Wójt, mimo obowiązku wynikającego z art. 6 ust. 5a ucpg, nie kontrolował posiadania przez właścicieli nieruchomości umów na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i wywóz nieczystości ciekłych ani dowodów uiszczania opłat za te usługi. Nie był również przygotowany do realizowania zastępczych wywozów nieczystości ciekłych z nieruchomości, których właściciele nie zawarli takiej umowy, do czego był zobowiązany na podstawie art. 6 ust. 6 ucpg. Tymczasem umowę taką posiadali właściciele jedynie 15,3% nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe w 2019 roku i 16,5% w 2020 roku⁷.

Podmioty prowadzące działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości na terenie gminy terminowo składały kwartalne sprawozdania. W Urzędzie jednak nie weryfikowano rzetelności zawartych w nich danych.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1439, ze zm. Ustawa zwana dalej: *ucpg*.

⁴ Szacunkowa ilość nieczystości ciekłych bytowych wytworzonych na terenie gminy w danym roku pomniejszona o szacunkową ilość ścieków oczyszczonych w przydomowych oczyszczalniach ścieków.

⁵ Faktycznie z Gminy Grajewo do oczyszczalni należącej do Miasta Grajewo dostarczone jedynie 1.434,4 m³ (0,7%) i 1.460,5 m³ ścieków (0,8%).

⁶ Dalej: *Urząd*.

⁷ Z czego tylko z 13,4% i 13,7% nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe zostały w latach 2019–2020 faktycznie odebrane i wywiezione nieczystości ciekłe.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR	1. Gminna infrastruktura służąca do odbioru ścieków komunalnych
	1.1. Zasięg i wykorzystanie sieci kanalizacyjnej w gminie
Opis stanu faktycznego	W latach 2019–2020 liczba mieszkańców gminy wg ewidencji prowadzonej w Urzędzie wynosiła odpowiednio 5.958 i 5.920, natomiast liczba mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej odpowiednio 4.892 i 5.120⁹, co stanowiło 82,1% i 86,5% wszystkich mieszkańców. Szacunkowe zużycie wody w gminie wynosiło 294.334,2 m³ w 2019 roku oraz 277.520 m³ w 2020 roku¹⁰ i w całości dotyczyło obszarów nieskanalizowanych¹¹. Ilość powstałych na terenie gminy nieczystości ciekłych¹² w latach 2019–2020 wynosiła odpowiednio 206.033,9 m³ oraz 194.264 m³, z czego taborem asenizacyjnym¹³ do oczyszczalni ścieków dostarczonych zostało 1.434,4 m³ nieczystości ciekłych w 2019 roku oraz 1.460,5 m³ w 2020 roku, co stanowiło odpowiednio 0,7% i 0,8% szacunkowej ilości ścieków wytworzonych na terenie gminy. Szacunkowa ilość nieczystości ciekłych oczyszczonych w przydomowych oczyszczalniach ścieków¹⁴ wynosiła w każdym roku objętym kontrolą 42.556,4 m³, co stanowiło odpowiednio 20,7% i 21,9% szacunkowej ilości ścieków wytworzonych na terenie gminy. Pozostałe wytworzone na terenie gminy nieczystości ciekłe, w ilości 162.043,1 m³ w 2019 roku oraz 150.247,1 m³ w 2020 roku¹⁵, trafiły w stanie nieoczyszczonym do środowiska. (akta kontroli str. 4-15, 141-154, 191-192)
Stwierdzone nieprawidłowości	W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Szacunkową liczbę ludności korzystającej z sieci wodociągowej ustalono na podstawie iloczynu liczby aktywnych przyłączy wodociągowych do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wskazanych w sprawozdaniach M-06 za 2019 rok – 1.223 oraz za 2020 rok – 1.280 i przeciętnej liczby mieszkańców zamieszkujących gospodarstwo domowe (czterech).

¹⁰ Na potrzeby kontroli szacunkowe zużycie wody ustalono na podstawie danych o zużyciu wody wskazanych w sprawozdaniach M-06 za lata 2019 i 2020, w ilości odpowiednio 265.600 m³ i 262.200 m³ (pomniejszonych o zużycie wody na cele przemysłowe w wysokości odpowiednio 3.645 m³ i 8.519 m³ oraz zużycie wody w budynkach podłączonych do oczyszczalni ścieków działającej przy Zespole Szkół w Wojewodzinie, tj. odpowiednio 3.545 m³ w 2019 roku oraz 3.121 m³ w 2020 roku), powiększonych o szacunkowe zużycie wody na obszarach niezwodociągowanych, wynoszące 35.924,2 m³ w 2019 roku oraz 26.960 m³ w 2020 roku, które obliczono na podstawie iloczynu szacunkowej liczby mieszkańców niepodłączonych do sieci wodociągowej, wynoszącej 1.066 w 2019 roku oraz 800 w 2020 roku i szacunkowego rocznego zużycia wody przez mieszkańców czerpiących wodę z własnych ujęć wg Głównego Urzędu Statystycznego, wnoszącego 33,7 m³.

¹¹ W okresie objętym kontrolą na terenie gminy do sieci kanalizacyjnej podłączonych było pięć budynków. Z trzech z nich ścieki odprowadzane były do oczyszczalni ścieków należącej do Zespołu Szkół w Wojewodzinie, a z dwóch do oczyszczalni ścieków działającej przy przedsiębiorstwie Mlekkpol (zlokalizowanej na terenie Miasta Grajewo). Na potrzeby kontroli zużycie wody z tych budynków nie zostało uwzględnione do ustalenia szacunkowej ilości nieczystości ciekłych bytowych powstałych na terenie gminy.

¹² Ilość nieczystości ciekłych bytowych oszacowano na podstawie szacunkowego zużycia wody na terenie gminy w latach 2019–2020, wynoszącego odpowiednio 294.334,2 m³ oraz 277.520 m³, pomniejszonego o właściwy dla Gminy Grajewo 30% wskaźnik tzw. bezzwrotnego zużycia wody.

¹³ Na potrzeby kontroli w ilości ścieków dowiezionych do oczyszczalni ścieków taborem asenizacyjnym uwzględniono tylko nieczystości ciekłe bytowe. Również do zużycia wody na obszarach zwodociągowanych nie wliczono zużycia wody od przedsiębiorstw, które dowoziły nieczystości ciekłe przemysłowe do oczyszczalni taborem asenizacyjnym.

¹⁴ Szacunkową ilość ścieków oczyszczonych przez przydomowe oczyszczalnie ścieków stanowił iloczyn liczby przydomowych oczyszczalni ścieków (451) i wskaźnika 134,8 m³ ścieków oczyszczonych przez jedną oczyszczalnię rocznie, minus właściwy dla gminy wiejskiej 30% współczynnik bezzwrotnego zużycia wody.

¹⁵ Ścieki wytworzone na terenie gminy, które w stanie nieoczyszczonym trafiły do środowiska, stanowiły odpowiednio 78,6% i 77,3% ścieków wytworzonych na terenie gminy.

1.2. Zdolność absorpcji przez gminny system oczyszczania ścieków komunalnych ścieków wytworzonych na obszarach nieskanalizowanych

Gmina Grajewo nie posiadała własnej oczyszczalni ścieków ani stacji zlewnej. W latach 2019–2020 na terenie gminy funkcjonowała jedna oczyszczalnia ścieków przy Zespole Szkół w Wojewodzinie¹⁶, której przepustowość wynosiła 18 tys. m³ ścieków rocznie i nie przyjmowała ona ścieków dowożonych taborem asenizacyjnym. Na podstawie porozumienia zawartego z Miastem Grajewo, Urząd zapewnił przyjmowanie przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Grajewie (dalej: ZWiK) ścieków dowożonych taborem asenizacyjnym z terenu gminy Grajewo w ilości 2,7 tys. m³ w 2019 roku oraz 5 tys. m³ w 2020 roku. Zapewniona przez Urząd ilość możliwych do odebrania przez ZWiK ścieków pozwalała na odbiór zaledwie 1,7% w 2019 roku i 3,3% w 2020 roku szacunkowej ilości nieczystości ciekłych wytworzonych na terenie Gminy¹⁷. Kwestia braku zapewnienia przez Gminę absorpcji ścieków wytworzonych na jej terenie została opisana w dalszej części wystąpienia, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. W okresie objętym kontrolą Gmina nie podejmowała działań w zakresie realizacji projektów służących poprawie systemu odbierania i oczyszczania ścieków. Wójt wyjaśnił, że w okresie tym przypominał na posiedzeniach Rady Gminy i prosił o przekazywanie mieszkańcom informacji o konieczności odbierania ścieków ze zbiorników bezodpływowych przez uprawnione podmioty. (akta kontroli str. 12, 16-21, 187-188)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na niepodjęciu w okresie objętym kontrolą działań w celu zabezpieczenia infrastruktury niezbędnej do odbioru od mieszkańców i oczyszczenia wytworzonych na jej terenie nieczystości ciekłych, w szczególności stacji zlewnej, mimo że art. 3 ust. 2 pkt 2b ucpg zobowiązuje gminy do zapewnienia tego typu urządzeń. Gmina zabezpieczyła możliwości odbioru przez oczyszczalnię ścieków¹⁸ zaledwie 1,7% w 2019 roku oraz 3,3% w 2020 roku szacunkowej ilości wytworzonych na jej terenie nieczystości ciekłych (z wyłączeniem szacunkowej ilości ścieków oczyszczonych przez przydomowe oczyszczalnie). Brak zabezpieczenia infrastruktury niezbędnej do odbioru od mieszkańców i oczyszczenia wytworzonych na jej terenie nieczystości ciekłych uniemożliwił prowadzenie prawidłowej gospodarki ściekowej, wskutek czego do środowiska trafiło w stanie nieoczyszczonym 162.043,1 m³ ścieków w 2019 roku oraz 150.247,1 m³ w 2020 roku, co stanowiło odpowiednio aż 78,6% i 77,3% wszystkich powstałych na terenie Gminy nieczystości ciekłych.

Wójt wyjaśnił, że Gmina na podstawie porozumienia umożliwia realizacji obowiązku odbioru ścieków przez uprawnione podmioty.

NIK wskazuje, że przywołane w wyjaśnieniu porozumienie ze ZWiK zabezpieczało tylko znikomą część potrzeb w zakresie odbioru ścieków wytworzonych na terenie Gminy.

(akta kontroli str. 4-21, 141-154, 189-192)

OCENA CZĄSTKOWA

Gmina Grajewo nie zapewniła odbioru od mieszkańców i oczyszczenia wszystkich wytworzonych na jej terenie nieczystości ciekłych, co uniemożliwiło prowadzenie prawidłowej gospodarki ściekowej na terenach nieskanalizowanych. Zapewniono odbiór zaledwie 1,7% szacunkowej ilości ścieków wytworzonych na terenie gminy¹⁹ w 2019 roku i 3,3% w 2020 roku. Nie podejmowała również działań w zakresie realizacji projektów służących do budowy gminnego systemu odbierania i oczyszczania ścieków.

¹⁶ Zespół Szkół w Wojewodzinie był jednostką organizacyjną Powiatu Grajewskiego.

¹⁷ Szacunkowa ilość nieczystości ciekłych bytowych wytworzonych na terenie gminy w danym roku pomniejszona o szacunkową ilość ścieków oczyszczonych w przydomowych oczyszczalniach ścieków.

¹⁸ Prowadzoną przez ZWiK, należącą do Miasta Grajewo.

¹⁹ Szacunkowa ilość nieczystości ciekłych bytowych wytworzonych na terenie gminy w danym roku pomniejszona o szacunkową ilość ścieków oczyszczonych w przydomowych oczyszczalniach ścieków.

OBSZAR	2. Przygotowanie urzędu do realizacji zadań związanych z usuwaniem i oczyszczeniem ścieków komunalnych wytworzonych w obszarach nieskanalizowanych
Opis stanu faktycznego	Stosownie do obowiązujących w okresie objętym kontrolą Regulaminów Organizacyjnych Urzędu Gminy Grajewo²⁰ do 1 stycznia do 28 lutego 2019 r. prowadzenie spraw związanych z gospodarką ściekami komunalnymi, w tym eksploatacją przydomowych oczyszczalni ścieków – bez wskazania konkretnych zadań – należało do obowiązków Kierownika Referatu Rozwoju Gospodarczego²¹. Od 1 marca 2019 r. do zakończenia czynności kontrolnych zadania z zakresu gospodarki ściekowej nie zostało wprost przypisane żadnej z komórek organizacyjnych Urzędu oraz żadnemu z pracowników. W obowiązujących w tym okresie regulaminach wskazano jedynie, że do zadań Referatu Rozwoju Gospodarczego należy organizacja zaspokajania potrzeb mieszkańców w zakresie usług komunalnych, Referatu Inwestycji – nadzorowanie eksploatacji przydomowych oczyszczalni ścieków, natomiast Komendy Straży Gminnej – kontrolowanie przestrzegania przepisów dotyczących utrzymania czystości i porządku. Zadania z zakresu gospodarki ściekami, polegające na prowadzeniu ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków oraz przyjmowaniu i weryfikowaniu sprawozdań o ilości zebranych ścieków i wykazów zawartych oraz rozwiązanych umów, przekazywanych przez przedsiębiorców posiadających zezwolenie na wywóz nieczystości ciekłych, realizowane były przez Kierownika Referatu Rozwoju Gospodarczego. Kwestia braku przypisania zadań z zakresu gospodarki ściekami została opisana szerzej w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji <i>Stwierdzone nieprawidłowości</i>. W okresie objętym kontrolą pracownicy realizujący zadania związane z gospodarką ściekową nie brali udziałów w szkoleniach dotyczących tej tematyki. Wójt wyjaśnił, że przyczyną braku szkoleń w tym zakresie był brak ofert szkoleniowych, a w 2020 roku również ogłoszenie stanu pandemii. Pracownikom realizującym zadania w zakresie gospodarki ściekowej zapewniono narzędzia niezbędne do ich realizacji. W latach 2019–2021 (do 11 lutego) do Urzędu nie wpływały skargi i wnioski na działania lub zaniechanie działań w zakresie gospodarki ściekowej. (akta kontroli str. 22-139, 183-186)
Stwierdzone nieprawidłowości	W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na nieprzypisaniu żadnej z komórek organizacyjnych Urzędu ani żadnemu z pracowników konkretnych zadań z zakresu gospodarki ściekowej, co było w ocenie NIK działaniem nierzetelnym. Jak wynika z ustaleń kontroli opisanych w pkt. 3 niniejszego wystąpienia, nieprzypisanie tych zadań mogło mieć wpływ na zaniechanie egzekwowania od właścicieli nieruchomości niepodłączonych do kanalizacji i nieposiadających przydomowej oczyszczalni ścieków obowiązku posiadania instalacji do gromadzenia nieczystości ciekłych, a od właścicieli nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe – obowiązku zawarcia umowy o wywóz nieczystości ciekłych oraz wykonywania czynności związanych z organizacją zastępczego wywozu nieczystości. Wójt wyjaśnił, że nieprzypisanie zadań konkretnej komórce organizacyjnej i pracownikowi wynikało z niedopatrzenia. (akta kontroli str. 22-135, 183-186)
OCENA CZĄSTKOWA	Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia przygotowanie Urzędu do realizacji zadań z zakresu gospodarki ściekowej. W latach 2019–2020 konkretne zadania dotyczące gospodarki ściekowej nie zostały bowiem przypisane żadnej komórce organizacyjnej Urzędu oraz żadnemu pracownikowi. Zaniechano również szkoleń pracowników dotyczących tej tematyki.

²⁰ W okresie objętym kontrolą organizację pracy Urzędu określały Regulaminy Organizacyjne wprowadzone zarządzeniami Kierownika Urzędu Gminy Grajewo w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędowi Gminy Grajewo: [1] nr 28/2018 z 20 listopada 2018 r. [2] nr 10/2019 z 21 lutego 2019 r. (zmienione zarządzeniami nr 19/2019 z 17 maja 2019 r., nr 24/2019 z 1 lipca 2019 r., nr 27/2019 z 14 sierpnia 2019 r., nr 31/2019 z 16 września 2019 r., nr 33/2019 z 5 listopada 2019 r., nr 34/2019 z 22 listopada 2019 r.), [3] nr 17/2020 z 10 czerwca 2020 r. oraz [4] nr 1/2021 z 7 stycznia 2021 r.

²¹ Na podstawie § 13 ust. 2 pkt 10) obowiązującego wówczas Regulaminu Organizacyjnego.

3. Egzekwowanie obowiązków właścicieli nieruchomości niepodłączonych do kanalizacji

3.1. Uregulowanie zasad prowadzenia gospodarki ściekowej na terenach niekanalizowanych

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą w Gminie obowiązywały dwa regulaminy utrzymania czystości i porządku – z 27 września 2018 r.²² oraz z 2 września 2020 r.²³ Oba przed uchwaleniem, zgodnie z art. 4 ust. 1 ucpq, zostały pozytywnie zaopiniowane przez właściwego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego²⁴.

Stosownie do tych regulaminów, do obowiązków właścicieli nieruchomości należało pozbywanie się nieczystości ciekłych w sposób systematyczny, niedopuszczający do przepelnienia się urządzeń do gromadzenia nieczystości ciekłych oraz gwarantujący zachowanie porządku i czystości na nieruchomości. W regulaminie z 27 września 2018 r., który obowiązywał od 1 stycznia 2019 do 20 września 2020 r., minimalna częstotliwość pozbywania się z nieruchomości nieczystości ciekłych wynosiła raz na trzy miesiące, natomiast w regulaminie z 2 września 2020 r. (obowiązującym od 1 października 2020 r. do zakończenia czynności kontrolnych) – raz na 12 miesięcy. Wójt wyjaśnił, że w ocenie Rady Gminy konieczność opróżniania zbiorników raz na kwartał była zbyt uciążliwa z uwagi na zmniejszającą się liczbę mieszkańców oraz zużycie wody.

W regulaminach nie określono wymogów w zakresie szczelności zbiorników bezodpływowych lub odniesień do wymagań technicznych wobec tego typu urządzeń oraz powiązania minimalnej częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych z ilością zużytej wody i pojemnością zbiornika. Wójt wyjaśnił, że wymogi w zakresie szczelności zbiorników zostały określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, natomiast powiązanie częstotliwości opróżniania zbiorników z ilością zużytej wody byłoby zbyt skomplikowane dla większości mieszkańców.

W okresie objętym kontrolą górna stawka opłaty za odbiór i wywóz nieczystości ciekłych²⁵ wynosiła 41 zł netto za m³. (akta kontroli str. 140, 183-186)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.2. Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą Urząd prowadził w formie elektronicznej (w postaci pliku excel) ewidencję zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków (dalej: *ewidencja*). Uwzględniono w niej 1.244 nieruchomości, tj. o 24 (1,9%) mniej niż złożono za 2020 rok deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami. Kierownik Referatu Rozwoju Gospodarczego wyjaśniła, że ewidencja zbiorników sporządzana była w 2019 roku, a deklaracje składane były w lutym 2021 r., w związku z czym pomiędzy obiema ewidencjami jest okres dwóch lat różnicy, w których pojawiły się nowe budynki mieszkalne.

Ewidencja została założona w 2019 roku na podstawie spisu z natury przeprowadzonego przez pracowników Urzędu i zawierała następujące informacje: imię i nazwisko lub nazwę właściciela nieruchomości, adres nieruchomości, rodzaju zbiornika na nieczystości lub informację o jego braku. Ponadto w przypadku 548 nieruchomości zawierała informację

²² Uchwała nr 246/XVIII/18 Rady Gminy Grajewo z 27 września 2018 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Grajewo (Dz. U. Województwa Podlaskiego poz. 3956); uchwała zwana dalej: *regulaminem z 27 września 2018 r.*

²³ Uchwała nr 125/XXI/20 Rady Gminy Grajewo z 2 września 2020 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Grajewo (Dz. U. Województwa Podlaskiego poz. 3827); uchwała zwana dalej: *regulaminem z 2 września 2020 r.*

²⁴ Opinie z 21 września 2018 r. oraz 26 sierpnia 2020 r.

²⁵ Górna stawka opłaty została określona w uchwale nr 151/XXIV/13 Rady Gminy Grajewo z 17 maja 2013 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych (Dz. U. Województwa Podlaskiego poz. 2342).

o powierzchni zbiornika bezodpływowego lub przydomowej oczyszczalni ścieków. Wynika z niej, że na terenie gminy znajdowało się 1.244 zamieszkałych nieruchomości, w tym 681²⁶ (54,7%) wyposażonych było w zbiorniki bezodpływowe (jeden zbiornik bezodpływowy użytkowało dwóch właścicieli nieruchomości), 451 (36,3%) wyposażonych było w przydomowe oczyszczalnie ścieków, dwie nieruchomości (0,2%) podłączone były do oczyszczalni ścieków należącej do przedsiębiorstwa Mlekpol (znajdującej się na terenie Miasta Grajewa), w przypadku 75 (6%) w wierszu, w którym powinien zostać wskazany rodzaj zbiornika znajdował się wpis *brak*, natomiast w przypadku 35 (2,8%) wiersz, w którym wskazano rodzaj zbiornika nie zawierał żadnego wpisu. Ewidencja nie zawierała również informacji o częstotliwości opróżniania zbiornika bezodpływowego lub posiadaniu przez właściciela nieruchomości umowy o jego opróżnienie, co uniemożliwiało realizowanie na jej podstawie kontroli częstotliwości opróżniania zbiornika. Z informacji przekazanych przez przedsiębiorców świadczących usługi wywozu nieczystości wynika, że właściciele zaledwie 104 nieruchomości w 2019 roku oraz 112 w 2020 roku zawarli umowy na odbiór i wywóz nieczystości. Zatem liczba nieruchomości niepodłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz niewyposażonych w przydomowe oczyszczalnie ścieków w gminie, których właściciele nie mieli zawartej umowy z przedsiębiorcą świadczącym usługi wywozu nieczystości wynosiła w 2019 roku – 687, a w 2020 roku – 679. Kwestia nierzetelności ewidencji została opisana szerzej w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. (akta kontroli str. 14-15, 141-158, 181-182, 193-209)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na nierzetelnym prowadzeniu ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków. Nie zawarto w niej bowiem informacji o posiadaniu przez właścicieli umowy o wywóz nieczystości lub informacji o częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych, a w przypadku 35 (z 1.244) nieruchomości żadnej informacji o posiadaniu przez właściciela zbiornika na nieczystości ciekłe. Brak danych o umowie lub częstotliwości opróżniania uniemożliwił wykonywanie na podstawie ewidencji kontroli częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych, a tym samym realizację celu, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ucpg.

Kierownik Referatu Rozwoju Gospodarczego wyjaśnił, że brak informacji o umowie na wywóz nieczystości lub o częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych spowodowany był nadmiarem obowiązków. Natomiast brak informacji o sposobie gromadzenia ścieków na terenie nieruchomości spowodowany był pośpiechem przy jej sporządzaniu lub brakiem możliwości uzyskania takich danych od osób udzielających informacji w chwili sporządzania spisu z natury. W jej ocenie wszystkie te nieruchomości posiadają najprawdopodobniej zbiorniki bezodpływowe.

(akta kontroli str. 141-158, 181-182, 193-209)

3.3. Egzekwowanie wykonywania obowiązków przez właścicieli nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe

Opis stanu
faktycznego

W latach 2019–2020 Urząd nie podejmował działań wobec właścicieli nieruchomości, które nie były wyposażone w żadną instalację do gromadzenia nieczystości ciekłych, mimo że z prowadzonej ewidencji wynika, że 75 (z 1.244), tj. 6% wszystkich nieruchomości w niej widniejących, nie było wyposażonych w taką instalację, a w przypadku 35 (2,8%) nie wskazano w jaką instalację do gromadzenia nieczystości ciekłych wyposażona jest nieruchomość. Nie kontrolował również obowiązku zawarcia przez właścicieli nieruchomości – na których znajdował się zbiornik bezodpływowy – umowy z podmiotem świadczącym usługi opróżniania zbiorników i wywozu nieczystości oraz częstotliwości opróżniania tych zbiorników. Z informacji przedstawionych przez przedsiębiorców świadczących na terenie gminy usługi w zakresie opróżniania zbiorników i wywozu nieczystości wynika, że zaledwie 104 w 2019 roku oraz 112 w 2020 roku (z 681) nieruchomości z terenu gminy wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe, tj. odpowiednio 15,3% oraz 16,5%, zostało objętych umowami

²⁶ Wynikające z ewidencji dane dotyczące liczby zbiorników bezodpływowych były zgodne z danymi zawartymi w sprawozdaniu SG-01 za 2019 rok.

z przedsiębiorcami świadczącymi na terenie gminy usług odbioru i wywozu ścieków²⁷. Również tylko z 91 w 2019 roku oraz 93 w 2020 roku (z 681) nieruchomości z terenu gminy wyposażonych w zbiornik bezodpływowy, tj. odpowiednio z 13,4% oraz 13,7%, odbierano nieczystości ciekłe. Kwestia braku działań wobec właścicieli nieruchomości, którzy wg. ewidencji nie wyposażyli nieruchomości w żadną instalację do odbioru nieczystości ciekłych oraz nie realizowali swoich obowiązków w związku posiadaniem zbiornika bezodpływowego została opisana szerzej w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. (akta kontroli str. 159, 193-209)

Gmina nie była przygotowana do realizacji zastępczych wywozów nieczystości ciekłych określonych w art. 6 ust. 6 ucp. W okresie objętym kontrolą nie zawarto bowiem żadnej umowy z przedsiębiorstwami realizującymi odbiór i wywóz nieczystości, nie zobowiązano również oraz nie przygotowano żadnej jednostki organizacyjnej Gminy do realizacji takich zadań. Wójt nie wydawał także decyzji na podstawie art. 6 ust. 7 ucp w sprawie zastępczego wywozu nieczystości ciekłych, mimo że zgodnie z ust. 6 tego przepisu Gmina zobowiązana była zorganizować opróżnianie zbiorników bezodpływowych w przypadku właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umów na odbiór i wywóz ścieków. W latach 2019–2020 odpowiednio 577 i 569 (z 681) nieruchomości z terenu gminy wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe nie zostało objętych umowami w zakresie odbioru i wywozu nieczystości ciekłych: Szacunkowa kwota niezrealizowanych dochodów Gminy, z tytułu opłat za zastępczy wywóz nieczystości ciekłych wynosiła 6.643,8 tys. zł netto w 2019 roku oraz 6.160,1 tys. zł netto w 2020 roku²⁸. Zagadnienie nieprzygotowania do realizacji zastępczych wywozów nieczystości ciekłych opisano szerzej w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. (akta kontroli str. 160, 193-209)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W latach 2019–2020 – wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 6 ust. 5a ucp – Wójt nie kontrolował realizacji przez właścicieli nieruchomości obowiązku posiadania instalacji do gromadzenia nieczystości ciekłych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i usuwania nieczystości ciekłych. Mimo, że wg ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków, 6% nieruchomości na terenie gminy nie było wyposażonych w żadną instalację do gromadzenia nieczystości ciekłych, a w przypadku 2,8% Urząd nie posiadał informacji, w jaką instalację wyposażona jest nieruchomość. Ponadto w 2019 roku właściciele zaledwie 15,3% nieruchomości z terenu gminy wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe oraz 16,5% w 2020 roku zawarli umowy z przedsiębiorcami świadczącymi na terenie gminy usługi odbioru i wywozu ścieków, a faktycznie nieczystości ciekłe zostały odebrane i wywiezione tylko z 13,4% tych nieruchomości w 2019 roku oraz 13,7% w 2020 roku. Skutkiem wymienionych zaniedbań było wprowadzenie na terenie Gminy do środowiska nieoczyszczonych ścieków w ilości 162.043,1 m³ w 2019 roku oraz 150.247,1 m³ w 2020 roku, co stanowiło odpowiednio aż 78,6% i 77,3% całkowitej ilości wytworzonych ścieków.

Wójt wyjaśnił, że brak działań wobec właścicieli nieruchomości niewyposażonych w żadną instalację do gromadzenia nieczystości ciekłych było zaniedbaniem. Jednak ze względu na rolniczy charakter gminy i niską świadomość mieszkańców nie jest łatwo wdrożyć jakiegokolwiek działania. Natomiast brak działań w zakresie kontroli realizacji przez właścicieli nieruchomości obowiązku opróżniania zbiorników bezodpływowych

²⁷ Umowy na wywóz nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości posiadało w latach 2019–2020 odpowiednio 88 i 96 właścicieli nieruchomości. Umowy te dotyczyły odpowiednio 104 i 112 nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe.

²⁸ Kwotę oszacowano na podstawie szacunkowej ilości nieczystości ciekłych nieoczyszczonych w 2019 roku – 162.043,1 m³ oraz w 2020 roku – 150.247,1 m³ i maksymalnej stawki opłaty ponoszonej przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, wynoszącej 41 zł netto za m³. W kwotach tych nie uwzględniono potencjalnych wydatków poniesionych przez Urząd na realizację zastępczych wywozów. Ich szacowana wysokość wynosiłaby 4.051,1 tys. zł brutto w 2019 roku oraz 3.756,2 tys. zł brutto w 2020 roku (kwoty te wyliczono na podstawie najniższej stawki za 1 m³, pobieranej przez przedsiębiorców realizujących odbiór i wywozy nieczystości na terenie gminy, wynoszącej 25 zł brutto).

i usuwania nieczystości ciekłych spowodowany był brakiem środków finansowych i możliwości kadrowych. (akta kontroli str. 12, 159, 183-186, 193-209)

2. Gmina nie była przygotowana do realizacji zastępczych wywozów nieczystości ciekłych. W okresie objętym kontrolą nie zawarto bowiem żadnej umowy z przedsiębiorstwami realizującymi odbiór i wywóz nieczystości. Nie zobowiązano również oraz nie przygotowano żadnej jednostki organizacyjnej Gminy do realizacji takich zadań. W rezultacie, w latach 2019–2020 Wójt nie wydał żadnej decyzji na podstawie art. 6 ust. 7 ucpg w sprawie zastępczego wywozu nieczystości ciekłych, mimo że w okresie tym odpowiednio 577 i 569 (z 682) nieruchomości z terenu gminy wyposażonych w zbiornik bezodpływowy nie zostało objętych umowami w zakresie odbioru i wywozu nieczystości ciekłych, a zgodnie z ust. 6 powołanego przepisu Gmina zobowiązana jest zorganizować opróżnianie zbiorników bezodpływowych w przypadku właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli takich umów. Brak przygotowania do wykonywania wywozów zastępczych nieczystości ciekłych spowodował wytworzenie na terenie Gminy ścieków nieoczyszczonych w ilości 162.043,1 m³ w 2019 roku oraz 150.247,1 m³ w 2020 roku, co stanowiło odpowiednio aż 78,6% i 77,3% całkowitej ilości ścieków wytworzonych, które trafiły do środowiska.

Wójt wyjaśnił, że zadania dotyczące realizacji wywozów zastępczych nie były realizowane z przyczyn organizacyjno-formalnych oraz z powodu skromnego budżetu.

(akta kontroli str. 12, 160, 187-188, 193-209)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie skuteczność działań Wójta podejmowanych w celu egzekwowania od właścicieli nieruchomości niepodłączonych do kanalizacji i niewyposażonych w przydomowe oczyszczalnie ścieków obowiązku wyposażenia nieruchomości w zbiornik bezodpływowy oraz właściwej częstotliwości ich opróżniania. Prowadzona w Urzędzie ewidencja zbiorników bezodpływowych nie pozwalała bowiem na bieżące monitorowanie obowiązków ich opróżniania przez właścicieli nieruchomości. Wójt nie podejmował również żadnych działań w celu kontroli realizacji przez właścicieli nieruchomości obowiązku opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz nie był przygotowany do organizacji wywozów zastępczych nieczystości ciekłych, mimo że w latach 2019–2020 umowami z przedsiębiorcami świadczącymi usług odbioru i wywozu ścieków zostało objętych tylko odpowiednio 15,3% i 16,5% nieruchomości z terenu gminy wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe, a faktycznie zaledwie z 13,4% i 13,7% tych nieruchomości zostały odebrane i wywiezione nieczystości ciekłe.

4. Egzekwowanie przestrzegania obowiązków od przedsiębiorców prowadzących usługi opróżniania zbiorników i transportu nieczystości ciekłych

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą Rada Gminy określiła wymagania, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o zezwolenia w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych²⁹. W Urzędzie prowadzono w formie elektronicznej (plik word) ewidencję udzielonych i cofniętych zezwoleń na prowadzenie działalności polegającej na odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych. W okresie objętym kontrolą pięciu przedsiębiorców posiadało aktualne zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych oraz – jak wynika ze sprawozdań kwartalnych – wszyscy realizowali te usługi.

Badanie terminowości i kompletności sprawozdań składanych przez przedsiębiorców w latach 2019 i 2020 wykazało, że:

- 33 (z 40) sprawozdania – zgodnie z art. 9o ust. 2 ucpg – zostały przekazane do końca miesiąca następującego po kwartale, którego dotyczyły, a siedem nieznacznie po upływie tego terminu (od jednego do sześciu dni);

²⁹ Uchwała nr 152/XXIV/13 Rady Gminy Grajewo z 17 maja 2013 r. w sprawie wymagań jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o zezwolenie w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych (Dz. U. Województwa Podlaskiego poz. 2343).

- wszystkie sprawozdania – zgodnie z art. 9o ust. 3 pkt. 3, 4 i 6 ucpg – zawierały informację o ilości nieczystości ciekłych odebranych z obszaru gminy (w podziale na bytowe i przemysłowe) i przekazanych do stacji zlewnej, ze wskazaniem nazwy i adresu stacji zlewnej (zgodnej ze wskazaną w zezwoleniu) oraz liczbie właścicieli nieruchomości, od których odebrane zostały nieczystości ciekłe;
- do 34 (z 40) sprawozdań – zgodnie z art. 9o ust. 4 ucpg – załączono wykaz właścicieli nieruchomości, z którymi w okresie objętym sprawozdaniem zawarto umowy na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych oraz wykaz właścicieli nieruchomości, z którymi umowy te uległy rozwiązaniu lub wygasły, do sześciu sprawozdań przedsiębiorca nie załączył wykazów, ponieważ nie zawierał w tym okresie żadnych umów; również żadna z umów nie uległa rozwiązaniu i nie wygasła;
- w związku z błędami stwierdzonymi w dwóch sprawozdaniach, dotyczącymi nieprawidłowego wskazania rodzaju nieczystości ciekłych oraz wskazania innej ilości nieczystości ciekłych przekazanych do stacji zlewnej niż odebranych, dwóch przedsiębiorców niezwłocznie wezwano do sprostowania sprawozdań (dokonywali oni korekt przed upływem 14 dniowego terminu, określonego w art. 9p ust. 2ucpg).

Analiza rzetelności danych zawartych w sprawozdaniach dwóch przedsiębiorców wykazała, że:

- dane dotyczące ilości odebranych i wywiezionych ścieków wykazane w sprawozdaniach złożonych przez przedsiębiorcę, który w latach 2019–2020 odebrał i wywiózł z terenu gminy największą ilość ścieków, były zgodne z danymi uzyskanymi ze stacji zlewnej, do której przedsiębiorca, zgodnie z zezwoleniem, wywoził nieczystości ciekłe oraz z danymi z innej gminy, w której przedsiębiorca posiadał zezwolenie na odbiór i wywóz nieczystości ciekłych;
- dane dotyczące ilości ścieków odebranych i wywiezionych z terenu gminy w latach 2019–2020 przez drugiego objętego kontrolą przedsiębiorcę wykazane w sprawozdaniach w ilości 31,5 m³ były znacznie niższe niż dane uzyskane od właściwej stacji zlewnej – 1.295,3 m³. Również dane dotyczące liczby właścicieli nieruchomości, od których w okresie objętym kontrolą przedsiębiorca odbierał nieczystości wykazane w sprawozdaniu (siedem), znacznie różniły się od liczby przekazanej przez tego przedsiębiorcę w trakcie kontroli (89).

W okresie objętym kontrolą Wójt nie żądał (na podstawie art. 9p ucpg) od przedsiębiorców przedstawienia dokumentów, na podstawie których sporządzili sprawozdania, mimo że osiem sprawozdań złożonych przez jednego przedsiębiorcę w latach 2019–2020 było nierzetelnych, co opisano szerzej w dalszej części wystąpienia, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Nie wydał również ośmiu decyzji na podstawie art. 9xb pkt 1 ucpg o ukaraniu przedsiębiorcy, który składał nierzetelne sprawozdania, w łącznej wysokości od 1,6 tys. zł do 4 tys. zł, a w przypadku braku sprostowania lub uzupełnienia sprawozdania w łącznej wysokości od 4 tys. zł do 40 tys. zł.

(akta kontroli str. 161-180, 189-192, 193-198, 210-233)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na nieweryfikowaniu rzetelności sprawozdań kwartalnych składanych przez przedsiębiorców świadczących na terenie gminy usługi w zakresie odbioru i wywozu nieczystości ciekłych, mimo że osiem sprawozdań złożonych przez jednego przedsiębiorcę w latach 2019–2020 zawierało niższe: o 1.263,8 m³ dane o odebranych i wywiezionych nieczystościach ciekłych od ilości uzyskanych z właściwej stacji zlewnej oraz o 82 właścicielach nieruchomości, od których odbierane były nieczystości ciekłe od uzyskanych na potrzeby kontroli od przedsiębiorcy. Brak weryfikacji rzetelności sprawozdań uniemożliwił nałożenie kar na przedsiębiorców, na podstawie art. 9xb ucpg.

Wójt wyjaśnił, że sprawozdania przedsiębiorców nie były weryfikowane, ponieważ nie budziły wątpliwości i były składane terminowo.

Zdaniem NIK, Wójt nie wykorzystał swoich uprawnień z art. 9p ucp,g, umożliwiających żądanie od przedsiębiorców prowadzących na terenie gminy działalność w zakresie odbioru i wywożenia nieczystości ciekłych do okazania dokumentacji, na podstawie której są sporządzane dokumenty na potrzeby ewidencji odbioru ścieków oraz dokumentów potwierdzających ich wywóz. (akta kontroli str. 161-180, 189-192, 193-198, 210-233)

OCENA CZĄSTKOWA

W Urzędzie nie w pełni zapewniono przestrzeganie obowiązków wynikających z przepisów przez przedsiębiorców prowadzących usługi opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych. Podjęto uchwałę dotyczącą warunków, jakie muszą spełniać przedsiębiorcy ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych. Przedsiębiorcy posiadający zezwolenia na świadczenie tych usług terminowo składali kwartalne sprawozdania, jednak w okresie objętym kontrolą nie weryfikowano rzetelności danych w nich zawartych.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Podjęcie działań mających na celu zapewnienie możliwości odbioru i oczyszczenia ścieków powstałych na terenie gminy.
2. Powierzenie pracownikom i jednostkom organizacyjnym Urzędu konkretnych zadań z zakresu gospodarki ściekowej.
3. Zapewnienie rzetelnego prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków, zawierającej informacje umożliwiające wykonywanie na jej podstawie kontroli częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych.
4. Egzekwowanie od właścicieli nieruchomości obowiązków wyposażenia nieruchomości w instalację do gromadzenia nieczystości ciekłych oraz oczyszczania zbiorników bezodpływowych.
5. Przygotowanie do realizacji wywozów zastępczych nieczystości ciekłych wobec właścicieli nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe, którzy nie realizują obowiązku ich opróżniania.
6. Weryfikowanie rzetelności sprawozdań składanych przez przedsiębiorców świadczących na terenie gminy usługi odbioru i wywozu nieczystości ciekłych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

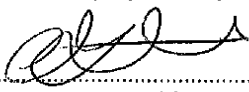
Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Białystok, 9 marca 2021 r.

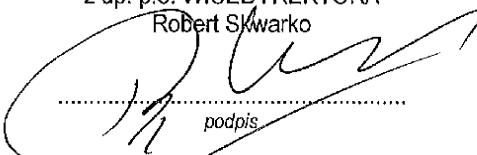
Kontroler:

Marcin Bielawski
specjalista k. p.

.....
podpis

p.o. DYREKTORA DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
z up. p.o. WICEDYREKTORA
Robert Skwarko

.....
podpis